

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

عنوان آموزش شایستگی

رعایت اصول بهداشت در مرغداری صنعتی

گروه شغلی

کشاورزی (امور دامی - آبزیان)

کد ملی آموزش شایستگی

۶۱۲۱-۶۱-۱۲۱-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۳/۱۱/۱۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۱-۱۲۱-۶۱-۶۱۲۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته امور دامی و آبزیان :

آقای سید محسن جلالی

آقای ارژنگ بهادری

آقای محمد نژاد گشتی

- آقای عبدالله محمدی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی :

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان قم

-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	داود سعادت کیش	فوق لیسانس	علوم دامی	کارشناس	۱۵ سال	تلفن ثابت: ۳۷۷۷۵۱۶۱ تلفن همراه: ۰۹۱۹۳۵۲۴۲۲۹ ایمیل: _____ saadatkish۲۰۱۲@yahoo.com آدرس:
۲	سیف الله کاشانی	فوق لیسانس	علوم دامی	کارشناس	۵ سال	تلفن ثابت: ۰۲۵۳۳۲۲۲۴۵۱ تلفن همراه: ۰۹۳۵۹۳۶۸۷۲۹ ایمیل: _____ skashanis@gmail.com آدرس:

تعاریف :

استاندارد شغل:

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی^۱ :	
رعایت اصول بهداشت در مرغداری صنعتی	
شرح استاندارد آموزش شایستگی :	
رعایت اصول بهداشت در مرغداری صنعتی شایستگی است از حوزه دامپروری که دارای کارهایی از قبیل اجرای عملیات بهداشتی قبل از ورود جوجه ها به سالن ، اجرای عملیات بهداشتی هنگام ورود جوجه ها ، پیشگیری و کنترل بیماریهای طیور گوشتی ، واکسیناسیون در مرغداری ، بکارگیری جنبه های بهداشتی در پایان دوره ، استفاده از داروهای متداول در مرغداری و با مشاغل از قبیل مدیران مرغدای و دامپزشکان در ارتباط می باشد .	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۲۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۵۰ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۷۰ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵٪	
- عملی : ۶۵٪	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰٪	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
کارشناس علوم دامی یا کارشناس پرورش طیور هر کدام با حداقل دو سال سابقه کار	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

بهداشتکار مرغداری فردی است که پس از گذراندن دوره آموزشی بتواند بطور موثر از عهده کارهای بهداشتی مربوط به مرغداری برآید. این اقدامات در زمینه کنترل و پیشگیری از بیماری طیور، کاهش تلفات، افزایش راندمان تولید از طریق کنترل بهداشتی در مرغداری می باشد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

پرورش دهنده مرغ گوشتی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۲

- شایستگی ها / کارها^۳

ردیف	عناوین
۱	اجرای عملیات بهداشتی قبل از ورود جوجه ها به سالن
۲	اجرای عملیات بهداشتی هنگام ورود جوجه ها
۳	پیشگیری و کنترل بیماریهای طیور گوشتی
۴	واکسیناسیون در مرغداری
۵	بکارگیری جنبه‌های بهداشتی در پایان دوره
۶	استفاده از داروهای متداول در مرغداری
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard
^۲. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	نظری	عملی	جمع	
	۸	۱۶	۲۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه مرغداری، فیلم و اسلاید، انواع مواد ضدعفونی کننده، بازدید از مرغداری، بازدید از انواع مختلف سیستمهای				دانش :
			۲	- روش انتخاب محل مناسب برای ساخت سالن مرغداری
			۲	- عوامل موثر بر شیوع بیماریها در مرغداری
			۲	- راههای مختلف انتقال بیماریها
			۲	- انواع روشها و مواد ضدعفونی کننده مرغداری
				مهارت :
		۶		- ضدعفونی کردن مرغداری و جلوگیری از ورود آلودگی
		۵		- کارکردن با دستگاههای خنک کننده، گرم کننده، رطوبت ساز، هواکشها
		۵		- انجام بسترسازی مناسب، تنظیم نور، دما، رطوبت و ... طبق استاندارد دمایی، نوری، و ...
	نگرش :			
	-افزایش دقت در کار			
	ایمنی و بهداشت :			
- استفاده از ماسک ضد گاز، لباس کار و چکمه و دستکش				
- کنترل و چک کردن کپسولهای آتش نشانی				
توجهات زیست محیطی :				
-عدم گسترش مواد ضدعفونی کننده در محیط زیست				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: عملیات بهداشتی هنگام ورود جوجه‌ها
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع سینی، دانخوری و ابخوری جوجه فیلم و پاور پوینت، انواع مولتی ویتامین، نمونه کارت جوجه	دانش:			
			۱	- سینی‌ها (دان خوری) و آبخوری مخصوص جوجه
			۲	- بیماری‌های هفته اول مرغداری
			۱	- اصول پیشگیری از استرس‌های ناشی از حمل و نقل، رها سازی در سالن و ...
			۱	- روش‌های تشخیص جوجه‌های سالم و بیمار
	مهارت:			
		۴		- جداکردن جوجه‌های بیمار از گله و دفن یا سوزاندن صحیح لاشه
		۲		- محاسبه تعداد مناسب سینی‌ها و آبخوری‌های جوجه و توزیع مناسب در سالن
		۴		- اجرای عملیات بهداشتی هنگام جوجه ریزی (دادن مولتی ویتامین، شناخت موارد مندرج در کارت جوجه و ...)
	نگرش:			
-افزایش دقت در این مرحله جهت کاهش تلفات				
ایمنی و بهداشت:				
-جلوگیری از ورود افراد به سالن				
توجهات زیست محیطی:				
-				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۳۰	۱۸	۱۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع خوراکیها، انواع سرنگها، فیلم و نرم افزار بیماریهای طیور				دانش :
			۴	-بیماریهای میکروبی و ویروسی شایع در طیور (برونشیت عفونی، نیوکاسل، گامبرو، و ...)
			۴	-بیماریهای تغذیه‌ایی (فلجی، آسیت، آویتامیناز و ...) متداول
			۲	-عوامل مستعدکننده بیماری های طیور (کپکها، مسمومیتها و ...)
			۲	-نشانه های رفتاری یا شناخت علائم داخلی بیماری
				مهارت :
		۴		-بررسی بیماری های مسری طیور
		۴		- بررسی بیماری های تغذیه‌ای طیور
		۴		- پیشگیری از بیماری های مسری و تغذیه ای
		۶		- اجرای عملیات بهداشتی در طول دوره پرورش
				نگرش :
	-دقت در انتخاب روش صحیح کنترل بیماریها با کمترین هزینه و تلفات			
				ایمنی و بهداشت :
-جلوگیری از آتش سوزی احتمالی، برق گرفتگی و ...				
			توجهات زیست محیطی :	
- جلوگیری از گسترش بیماریهای احتمالی به محیط زیست بخصوص پرندگان وحشی				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : واکسیناسیون در مرغداری
	جمع	عملی	نظری	
	۲۳	۱۳	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نمونه ای از انواع واکسن طیور، فیلم، دستکش طبی، سرسوزن و ویال مخصوص واکسن	دانش :			
			۳	- انواع روشهای واکسیناسیون در مرغداری
			۲	- اقدامات بهداشتی قبل، حین و بعد از واکسیناسیون
			۲	- انواع واکسن های مورد استفاده در طیور صنعتی
			۳	- انواع برنامه‌های متداول واکسیناسیون
	مهارت :			
		۶		- اجرای انواع عملیات واکسیناسیون
		۴		- بکارگیری جنبه های بهداشتی هنگام واکسیناسیون
		۲		- رعایت نکات ایمنی هنگام واکسیناسیون
		۱		- نگهداری واکسن
	نگرش :			
	-دقت و تاکید بر اقدامات پیشگیرانه، نه درمان -			
	ایمنی و بهداشت :			
	-پیشبینی خطرات احتمالی هنگام کار در مرغداری -عدم استفاده از داروهای مضر و ممنوع در طیور مانند فورازولیدون			
توجهات زیست محیطی :				
-حداقل استفاده دارو و مواد شیمیایی در هنگام پرورش -				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :	
	جمع	عملی	نظری		بکارگیری جنبه‌های بهداشتی در پایان دوره
	۱۱	۶	۵		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
ترازوی دیجیتال، نمونه ای از داروها، فیلم آموزشی	دانش :				
			۱	-فاکتورهای سلامتی گوشت طیور	
			۱	-داروهای مضر مصرفی در هفته آخر	
			۲	-شیوه های صحیح برداشت و انتقال به کشتارگاه	
			۱	-وزن کشی و نمونه گیری	
	مهارت :				
		۴		- اجرای اقدامات بهداشتی برای جمع‌آوری و انتقال طیور به کشتارگاه	
		۲		- حذف صحیح داروها و مکملهای غذایی در هفته آخر	
	نگرش :				
				- افزایش بهره وری از طریق حذف به موقع مکملها و داروها	
			- دقت در به حداقل رساندن تلفات انتقال		
ایمنی و بهداشت :					
			- دقت در تولید گوشت سالم جهت مصرف انسان		
توجهات زیست محیطی :					
			- جلوگیری از گسترش و پخش ضایعات مرغداری در محیط زیست.		
			-		

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۷	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع آنتی بیوتیکها، تقویت کننده ها، اشکال مختلف دارویی (پودر، شربت، و ...).	دانش :			
			۴	- انواع داروها (آنتی بیوتیکها، تقویت کننده ها، و ...)
			۲	- مکانیسم اثر داروها در بدن
			۲	- روشهای استفاده از داروها در مرغداری
			۲	- اشکال مختلف دارویی
	مهارت :			
		۵		- استفاده از داروها در مرغداری
		۲		- نگهداری بهداشتی از داروها و مکملها
				-
				-
	نگرش :			
				- دقت در مصرف به موقع داروها
				-
	ایمنی و بهداشت :			
			- شناخت اثرات دارویی برای سلامتی انسان	
			-	
توجهات زیست محیطی :				
			- عدم استفاده خودسرانه و رها سازی داروها در طبیعت	
			-	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کپسول آتش نشانی	۲ لیتری	۱ عدد	
۲	انواع دانه خوری	استاندارد	۵ سری	
۳	انواع آبخوری	استاندارد	۵ سری	
۴	جعبه کمکهای اولیه	معمولی	۱ عدد	
۵	انواع پنس	استاندارد	۲ سری	
۶	انواع سرنگ	استاندارد	۵ سری	
۷	انواع قطره چکان واکسیناسیون	استاندارد	۵ عدد	
۸	کارت بهداشتی و مشخصات جوجه یکروزه	استاندارد	۱۵ عدد	

توجه: - تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماژیک وایت برد	معمولی با رنگ های مختلف	۳ عدد	
۲	تخته پاک کن	معمولی	۱ عدد	
۳	مرغ	گوشتی	۱ عدد	
۴	جوجه	۱ روزه	۱ عدد	
۵	انواع دارو و واکسن	ویال، شربت، قرص، سرم و ...	۱ سری	
۶	انواع مواد ضد عفونی کننده	فرمالین، الکل، تئورید	۱ سری	

توجه: - مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	لباس کار	معمولی	۳ عدد	
۲	چکمه	سفید	۳ جفت	
۳	عینک	استاندارد	۳ عدد	
۴	ماسک	معمولی	۳ عدد	
۵	دستکش جراحی	استاندارد	۵۰ عدد	

توجه: ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	محل نشر	تولید کننده
۱	امور بهداشتی طیور	سعید اردستانی	تهران	۱۳۹۳

- سایر منابع و محتوای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
	ندارد						

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.blog.iranbm.com/
۲	www.dastchin.ir/

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
	ندارد			